

УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 339.5

М. Є. Адамів, Н. І. Горбаль, І. І. Коць
Національний університет "Львівська політехніка"

РОЛЬ МИТНОЇ СИСТЕМИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЄС В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

h

О Адамів М. Є., Горбаль Н. І., Коць І. І., 2021

У статті ідентифіковано та проаналізовано сучасний стан конкурентоспроможності України за даними провідних міжнародних рейтингів. Визначено вплив концепції сталого розвитку на рівень конкурентоспроможності держави на сучасному етапі. Обґрунтовано роль митної системи в забезпеченні конкурентоспроможності ЄС в умовах сталого розвитку. Встановлено та ретельно охарактеризовано взаємозв'язки між Глобальними Цілями та функціональними завданнями митних органів. Наведено прикладні митні документи та інструменти Всесвітньої Митної Організації, дотримання та використання яких сприяє досягненню Цілей Сталого Розвитку.

Ключові слова: конкурентоспроможність, митна система, митні органи, функції, сталий розвиток, Глобальні Цілі, Європейський Союз, Всесвітня Митна Організація.

Постановка проблеми

На сучасному етапі проблема забезпечення сталого розвитку постає доволі гостро на всіх рівнях. Організація Об'єднаних Націй задекларувала 17 Глобальних Цілей, у досягнення яких повинні бути заангажовані суб'єкти мега-, макро-, мезо- та мікрорівня, у тому числі й митні органи. На сьогодні концепція сталого розвитку є новим викликом для митних систем, а тому виникає необхідність в обґрунтуванні їхньої ролі в досягненні Глобальних Цілей. Мова йде про проблему ідентифікування та удосконалення митних документів, інструментів та функціональних завдань митних органів у напрямі реалізації Цілей Сталого Розвитку.

Актуальність дослідження

В умовах європейської інтеграції важливим завданням для України є підвищення конкурентоспроможності за прикладом успішних європейських держав. Водночас конкурентоспроможність країни є поліаспектним та полівимірним поняттям, що перебуває під впливом факторів середовища функціонування. На сучасному етапі однією із ключових детермінант конкурентоспроможності держави є її сталий розвиток. Саме тому для підвищення конкурентоспроможності країни варто забезпечити імплементацію Глобальних Цілей суб'єктами на всіх рівнях, зокрема й митними системами.

Формулювання мети статті

Метою статті є теоретико-прикладне обґрунтування функціональної ролі митної системи в забезпеченні конкурентоспроможності ЄС в умовах сталого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

На сучасному етапі конкурентоспроможність є одним із ключових понять як для теоретиків, так і для практиків на різних рівнях. Адже у складних кризових умовах функціонування загрожується конкурентна боротьба між окремими країнами, регіонами, містами, бізнес-структурами. Очевидно, що кожна нижча ланка формує конкурентоспроможність вищої ланки, а тому на усіх рівнях варто забезпечити активізацію зусиль для нарощення конкурентних переваг. Декларування конкурентоспроможності країни як національної ідеї за прикладом успішних держав світу не є новою для України, адже таке твердження вирує у науковому та практичному середовищі вже доволі давно [1]. Проте, на жаль, на сучасному етапі конкурентні позиції України у провідних міжнародних рейтингах все ще залишаються доволі низькими. Так у 2019 р. згідно із Індексом Глобальної Конкурентоспроможності [2] наша країна посідала лише 85 позицію серед 141 держави, тоді як у 2021 р. відповідно до даних Щорічника Міжнародної Конкурентоспроможності [3] Україна займала 54 місце з-поміж 63 держав. Варто також зазначити, що на шляху європейської інтеграції така ситуація потребує покращення, адже більшість країн-членів ЄС перебувають на значно вищих місцях у згаданих рейтингах, аніж Україна. До прикладу, за даними Індексу Глобальної Конкурентоспроможності [2] у 2019 р. у першу десятку увійшли такі держави ЄС, як Нідерланди (4 місце), Німеччина (7 місце), Швеція (8 місце), Данія (10 місце). Також у 2021 р. до лідерів рейтингу Щорічника Міжнародної Конкурентоспроможності [3] потрапили наступні країни ЄС: Швеція (2 позиція), Данія (3 позиція), Нідерланди (4 позиція). Варто зауважити, що за даними обох вищезазначених рейтингів у вказаних роках нижче України не опинилась жодна держава-член ЄС.

Таким чином, в умовах європейської інтеграції важливим завданням для України є нарощення конкурентоспроможності на основі врахування кращого досвіду країн-членів ЄС. Адже ЄС як цілісне та унікальне у світі об'єднання 27 держав, що успішно функціонує вже понад 60 років, прагне забезпечувати високий рівень конкурентоспроможності на міжнародній арені. До того ж, як зазначено вище, у формуванні конкурентоспроможності ЄС беруть участь насамперед його держави-учасниці. Водночас не потрібно забувати про те, що політика ЄС спрямована на забезпечення збалансованості в рівнях розвитку різних країн-членів на засадах сприяння підвищенню їхньої конкурентоспроможності.

Конкурентоспроможність країни є поліаспектним поняттям, що комплексно відображає найбільш істотні параметри з урахуванням впливу факторів середовища функціонування. Це поняття стало предметом досліджень не лише численної кількості вітчизняних та зарубіжних науковців, але й фахівців провідних міжнародних організацій. Так, Європейська Комісія надала визначення конкурентоспроможності держави, під якою розуміє здатність країни забезпечувати стабільне нарощення ВВП, а також створювати якнайкращі соціальні умови життя для суспільства при мінімальному рівні безробіття [4]. До прикладу, фахівці Світового Економічного Форуму, котрі формують Індекс Глобальної Конкурентоспроможності, тлумачать конкурентоспроможність країни як її здатність до створення більшого багатства порівняно із державами-конкурентами на світовому ринку [2].

Про полівимірність конкурентоспроможності країни свідчать й полікритеріальні бази, що використовуються провідними міжнародними організаціями для її діагностування. Так, наприклад, Індекс Глобальної Конкурентоспроможності [2] формується на підставі інтегрування результатів розрахунку 103 індикаторів у 12 структурних індикаторів, котрі систематизовані у 4 групи. Зокрема, йдеться про такі структурні індикатори, як установи, інфраструктура, впровадження інформаційних та комунікаційних технологій, макроекономічна стабільність, здоров'я, професійні вміння, товарний ринок, ринок праці, фінансова система, місткість ринку, динамічність бізнесу та інноваційна спроможність. Таким чином, за вказаним Індексом конкурентоспроможність країни визначається за сприятливістю середовища у країні, рівнем розвитку людського капіталу, ринків та інноваційної екосистеми.

Також конкурентоспроможність держави за Щорічником Міжнародної Конкурентоспроможності [3] діагностується на основі 330 критеріїв, котрі систематизовані у 4 групи (макроекономічні

показники, ефективність роботи уряду, ефективність функціонування бізнес-середовища, інфраструктура). До того ж група макроекономічних показників охоплює національну економіку, міжнародну торгівлю, іноземні інвестиції, рівень зайнятості, цінову політику. До групи ефективності роботи уряду увійшли державні фінанси, податкова політика, інституційна база, законодавство у сфері ведення бізнесу, суспільство. У групі ефективності функціонування бізнес-середовища знайшли місце продуктивність та ефективність, ринок праці, фінанси, управлінські практики, ставлення та цінності. До групи інфраструктури зараховано базову інфраструктуру, технологічну інфраструктуру, наукову інфраструктуру, здоров'я та середовище, освіту.

Усе викладене вище вказує на те, що конкурентоспроможність країни є комплексним та взаємопов'язаним поняттям, що перебуває під впливом істотної кількості різноманітних чинників. Варто також зауважити, що конкурентоспроможність країни не є сталим параметром, а змінюється залежно від глобальних тенденцій розвитку. Так, критеріальна база вищезгаданих міжнародних рейтингів у сфері конкурентоспроможності постійно удосконалюється відповідно до нових викликів у світі.

На сьогодні однією із ключових тенденцій глобального масштабу є пропагування та впровадження концепції сталого розвитку суб'єктами усіх рівнів. Саме успішна імплементація сімнадцяти Цілей Сталого Розвитку ООН покликана забезпечити високий рівень конкурентоспроможності країни на засадах подолання бідності у державі, підвищення економічного та соціального добробуту, захисту від екологічних проблем, забезпечення миру тощо. За таких обставин важливу роль у досягненні вказаних цілей відіграє саме митна система країни, адже вона виконує істотні для держави функції економічного, торговельного, фінансового, безпекового, захисного характеру. Як стверджують В. Чижовіч та Е. Гвардзінська [5], митні органи забезпечують контроль за дотриманням стандартів, які безпосередньо пов'язані із Цілями Порядку Денного ООН до 2030 р. у сфері міжнародної торгівлі товарами. Науковці зазначають, що, незважаючи на усвідомлення важливості глобальних проблем сталого розвитку, ця концепція стала новою парадигмою діяльності митних органів лише в минулому році. Адже на початку 2020 р. Всесвітня Митна Організація [6] проголосила гасло, яким закликала митні органи усіх її країн-членів пропагувати сталий розвиток для суспільства, добробуту та усієї планети. Таке гасло залишилось незмінним і у 2021 р., що свідчить про важливу роль митних органів у забезпеченні досягнення Глобальних Цілей [7].

Виклад основного матеріалу

У вересні 2015 р. на Саміті ООН зі Сталого Розвитку було затверджено 17 Глобальних Цілей: 1. Подолання бідності. 2. Подолання голоду. 3. Міцне здоров'я і благополуччя. 4. Якісна освіта. 5. Гендерна рівність. 6. Чиста вода та належні санітарні умови. 7. Доступна та чиста енергія. 8. Гідна праця та економічне зростання. 9. Промисловість, інновації та інфраструктура. 10. Скорочення нерівності. 11. Сталий розвиток міст і громад. 12. Відповідальне споживання та виробництво. 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату. 14. Збереження морських ресурсів. 15. Захист екосистем суші. 16. Мир, справедливість та сильні інститути. 17. Партнерство заради сталого розвитку [8].

Як свідчать результати виконаних досліджень, на території ЄС простежується зміщення акцентів у виконуваних митними органами базових функцій. Так, пріоритетним завданням національної митної системи стає спрощення митних процедур для законослухняного бізнесу задля активізування міжнародних торговельних операцій у контексті забезпечення економічного розвитку ЄС та його держав-членів. Поряд із сервісною функцією не менш важливим завданням митниці є захист ЄС, його країн і суспільства від небезпечної та неякісної продукції, яка може загрожувати здоров'ю та життю людей. Так само фіскальна функція митних органів спрямована на наповнення бюджету ЄС та його держав митними платежами задля фінансування пріоритетних напрямів їхнього розвитку.

Для обґрунтування ролі митної системи у сприянні сталого розвитку у світі доцільно зіставити вищеперелічені Глобальні Цілі та функціональні завдання митних органів.

Так, перша Глобальна Ціль щодо подолання бідності забезпечується митними органами здебільшого через виконання фіскальної й сервісної функцій. Зокрема, митниці реалізують фіскальну функцію на засадах стягнення мита, податків та зборів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності з метою наповнення державного бюджету, а у випадку країни-члена ЄС – також і бюджету співтовариства. Виконання митними органами сервісної функції ґрунтується спрощенні митних і торговельних процедур для законослухняного бізнесу з метою активізації міжнародних торговельних операцій, що є базою для економічного зростання країни. Таким чином митниці сприяють фінансуванню пріоритетних цілей розвитку ЄС, держав, суспільства, у тому числі й пов'язаних із зменшенням рівні бідності у світі [9].

Щодо другої, третьої, шостої, сьомої й тринадцятої Глобальних Цілей, то варто зауважити, що митні органи співпрацюють із низкою контролюючих органів на кордоні. Така взаємодія повинна забезпечувати відповідність товарів у міжнародних ланцюгах постачання нормам безпеки та санітарії, охорони здоров'я та навколишнього середовища, а також сприяти безпечним поставкам якісних споживчих товарів, води та медикаментів [9].

Четверта Глобальна Ціль реалізовується митними системами через надання якісних освітніх послуг для митних фахівців шляхом застосування прогресивних навчальних технологій та інструментів, у тому числі онлайн навчання та платформ обміну знаннями. Так, освітня функція митниці повинна відображати рівний доступ до служби у митних органах, а також організацію спеціалізованих програм навчання і стажування з проблем сталого розвитку та пропагування його ідей при виконанні митними фахівцями їхніх функцій [9].

П'ята та десята Глобальні Цілі досягаються митними системами через забезпечення рівного доступу до здійснення міжнародної торгівлі для представників різних спільнот із різних країн. Як зазначено вище, митні органи беруть участь в активізації міжнародної торгівлі на засадах запровадження спрощень та преференцій для законослухняного бізнесу. Водночас митниці повинні сприяти диверсифікації та мінімізувати нерівність шляхом відкриття нових можливостей для “ущемлених” спільнот (у тому числі й жінок-підприємців та малого бізнесу) під час ведення міжнародного бізнесу та розширювати доступ товарів із слаборозвинених країн до нових ринків. Щодо забезпечення гендерного балансу у митній сфері, то варто зауважити, що жінки становлять близько 15 % керівників на різних рівнях усіх митниць світу, майже 29 % представників вищої ланки управління митних органів та близько 37 % усіх митних працівників [9–10].

Стосовно восьмої Глобальної Цілі, то митні органи сприяють створенню додаткових робочих місць та прогресивному розвитку економіки країни. Адже ключовим завданням митниць є спрощення та уніфікування митних процедур для забезпечення активізації легальних міжнародних торговельних операцій [9].

Дев'ята Глобальна Ціль досягається митними системами через сприяння здійсненню інноваційної діяльності на засадах охорони прав інтелектуальної власності, що переміщується через кордон, забезпечення безперебійного промислового виробництва в країні шляхом оперативного митного оформлення імпортової сировини і матеріалів, фінансування пріоритетних напрямів розвитку інфраструктури на основі наповнення державного бюджету та бюджету ЄС митними платежами [9].

Одинадцята Глобальна Ціль реалізовується митними системами шляхом боротьби з контрабандою та різними видами митних правопорушень, а також оптимального спрощення митних процедур для законослухняного бізнесу. Таким чином, митні органи зменшують прояви нелегальної конкуренції на місцевих ринках, захищають міських жителів від небезпечної та неякісної продукції, збирають податки для забезпечення економічної стабільності та розвитку міст [9].

Дванадцята Глобальна Ціль втілюється через реалізацію митними органами безпеково-контролюючої функції для недопущення потрапляння небезпечної чи неякісної імпортованої продукції у країну [9].

Щодо чотирнадцятої та п'ятнадцятої Глобальних Цілей, то митні органи здійснюють моніторинг, виявлення та запобігання різним видам злочинів проти навколишнього середовища, у

тому числі, й тих, котрі пов'язані із порушенням норм охорони навколишнього середовища в межах здійснення міжнародних торговельних операцій. Крім того, митниці ведуть боротьбу із незаконною торгівлею об'єктами флори та фауни, що знаходяться під загрозою зникнення [9].

Шістнадцята Глобальна Ціль досягається митними системами через забезпечення дотримання норм митного законодавства та боротьбу із митними правопорушеннями задля формування міцних і стабільних державних органів влади. Також пропагування митними органами справедливості та миру у світі ґрунтується на запобіганні контрабанди заборонених і небезпечних товарів та притягненні до відповідальності винних осіб [9].

Сімнадцята Глобальна Ціль забезпечується митними системами шляхом взаємодії із бізнесом, широким спектром профільних організацій, державними органами влади, міжнародними організаціями. Крім того, митні органи сприяють економічному розвитку та законній міжнародній торгівлі шляхом застосування положень та інструментів міжнародних торговельних угод [9].

Для прикладного обґрунтування функціональної ролі митної системи у забезпеченні сталого розвитку наведемо окремі статистичні дані. Стосовно сервісної функції, то у 2019 р. працівниками митних органів у країнах ЄС задекларовано 868 мільйонів товарних одиниць. У цьому році в середньому за 1 секунду на митницях держав ЄС декларувалось 27 товарних одиниць митною вартістю 153 тисячі євро. Варто зауважити, що у 2019 р. обсяги імпорту на території ЄС склали 2,05 трильйони євро, тоді як обсяги експорту – 2,04 трильйони євро. Щодо безпеково-захисної функції, то у 2019 р. фахівцями митних органів країн ЄС було викрито понад 41 мільйон товарних одиниць як небезпечних або таких, що не відповідають стандартам безпеки. Варто зазначити, що у вказаному році обсяги транскордонного переміщення небезпечних відходів у світі становлять понад 22 мільйони тонн. Водночас у 2019 р. працівниками митниць держав ЄС було складено 1350 звітів щодо нелегального переміщення відходів. Якщо розглядати фіскальну функцію, то потрібно зазначити, що у 2019 р. митницями країн ЄС було зібрано 26,7 більйонів євро митних платежів, із яких 21,4 більйони євро (80 % від загальної суми зібраних митних платежів) було передано до бюджету ЄС. Зауважмо, що у вказаному році митні платежі становлять 13 % від усіх доходів бюджету ЄС [10].

Як зазначають фахівці Всесвітньої Митної Організації [11], досягнення Глобальних Цілей уможливорюється за допомогою застосування різноманітних митних документів та інструментів, котрі повинні удосконалюватись у напрямі забезпечення сталого розвитку. Так, митні органи беруть участь у подоланні бідності та голоду у світі шляхом активізації глобальних торгових потоків, що відповідно забезпечує створення додаткових можливостей для працевлаштування і наповнення державного бюджету податками. У цьому контексті йдеться про сприяння митними органами досягненню 1-ї, 3-ї, 5-ї, 16-ї та 17-ї Цілей Сталого Розвитку. До прикладу, Переглянута Кіотська Конвенція Всесвітньої Митної Організації пропонує широкий спектр сучасних та ефективних митних процедур для спрощення здійснення легальної міжнародної торгівлі, забезпечуючи при цьому реалізацію оптимального митного контролю задля справедливого збору податків та захисту населення. Також Рамкові Стандарти Безпеки Всесвітньої Митної Організації є ще одним важливим інструментом, який спрямований на підтримку митних органів у боротьбі зі злочинністю та дотриманні стандартів безпеки, водночас сприяючи законній міжнародній торгівлі. Ці Стандарти ґрунтуються на трьох базових постулатах щодо співробітництва між митними органами, митними органами та бізнесом, а також митними органами та іншими органами влади й установами у сфері безпеки задля захисту населення та відповідно досягнення Глобальних Цілей. Варто також згадати і про Конвенцію Всесвітньої Митної Організації щодо Гармонізованої Системи, яка забезпечує інтенсифікацію міжнародної торгівлі та усунення торговельних бар'єрів. На сьогодні понад 200 країн світу застосовує Гармонізовану Систему як основу для встановлення митних тарифів та збору статистичних даних за міжнародними торговельними операціями, тоді як понад 98 % товарів у зовнішньоекономічній діяльності класифікується за кодами Гармонізованої Системи. Це дало змогу сформувати уніфіковану платформу для реалізації безперервних глобальних ланцюгів поставок [11].

В сучасних умовах міжнародна торгівля відіграє істотну роль у формуванні стабільної економіки та добробуту суспільства. У цьому контексті митні органи сприяють досягненню 8-ї, 9-ї, 10-ї, 11-ї, 16-ї та 17-ї Глобальних Цілей шляхом зменшення торговельних бар'єрів задля формування інклюзивного суспільства. До прикладу, Цифрова Митниця є одним із провідних митних інструментів для зменшення інформаційної асиметрії, труднощів при проходженні митних процедур, дискредитації та фізичних контактів митних органів із економічними операторами. Це відповідно сприяє зниженню непрямих торговельних витрат та подоланню корупційних дій у митній сфері. Варто згадати і про Гармонізовану та Стандартизовану Електронну Базу Даних Всесвітньої Митної Організації, яка забезпечує прозорість, а також можливість відстеження та прогнозування транскордонної торгівлі на засадах генерування якісних та точних інформаційних даних. Як приклад, ще одним митним інструментом може виступати Програма Меркатор Всесвітньої Митної Організації, яка спрямована на підтримку митних органів різних країн під час реалізації заходів щодо спрощення торгівлі (в тому числі й відповідно до Угоди про Спрощення Процедур Торгівлі Світової Організації Торгівлі) у гармонізований спосіб із використанням інструментів та документів Всесвітньої Митної Організації [11].

Митні органи також беруть участь у захисті планети та забезпеченні її стабільності для майбутніх поколінь, сприяючи при цьому досягненню 12-ї, 13-ї, 14-ї, 15-ї, 16-ї та 17-ї Глобальних Цілей. До прикладу, митниці здійснюють боротьбу із кліматичними змінами та забезпечують підвищення стабільності навколишнього середовища шляхом участі у реалізації багатьох Екологічних Угод, що стосуються боротьби із незаконною торгівлею небезпечними відходами та речовинами, які руйнують озоновий шар, видами флори та фауни, що знаходяться під загрозою зникнення, а також запобігання поширенню хворіб рослин і тварин. Варто зазначити, що Секретаріат Всесвітньої Митної Організації підготував власну Екологічну Програму та став членом Партнерства у сфері пластикових відходів під егідою Базельської конвенції. Крім того, Всесвітня Митна Організація доєдналася до Екологічної Мережі Базельської Конвенції для оптимізації дотримання нормативних вимог щодо незаконного транскордонного переміщення. У межах Екологічної Програми Всесвітньої Митної Організації була, до прикладу, реалізована операція ДЕМЕТЕР VI, яка спрямована на перешкоджання транскордонним перевезенням незаконних відходів та озоноруйнівних речовин. Митницями різних країн було вилучено майже 99 тисяч тон відходів, 78 тисяч незважених одиниць відходів, а також приблизно 42 тони речовин, що контролюються Монреальським Протоколом [11].

Висновки

На підставі виконаних досліджень встановлено, що конкурентоспроможність країни є комплексним, полівимірним та взаємопов'язаним поняттям, що перебуває під впливом істотної кількості різноманітних чинників. На сучасному етапі однією із ключових детермінант конкурентоспроможності держави є її сталий розвиток. У досягненні Глобальних Цілей повинні бути заангажовані суб'єкти на усіх рівнях, зокрема й митні системи. У процесі дослідження визначено, що концепція сталого розвитку є новим викликом для митних органів, а тому виникає необхідність в обґрунтуванні їхньої ролі у підвищенні конкурентоспроможності країни. Для виконання цього завдання обрано, зокрема, митні органи країн ЄС, що підвищує цінність дослідження в умовах європейської інтеграції України. Обґрунтовано, що Цілі Сталого Розвитку іманентно закладені у виконуваних митними системами ключових функціях. Адже сервісна функція митних органів покликана забезпечувати спрощення митних процедур для законослухняного бізнесу з метою активізації міжнародних торговельних операцій як бази соціально-економічного зростання країни. Безпеково-контролююча функція митниці спрямована на захист країни та її суспільства від небезпечної та неякісної продукції, котра становить загрозу для здоров'я та життя людей. Фіскальна функція митних органів націлена на наповнення бюджету країни митними платежами з метою фінансування її пріоритетних напрямів розвитку.

Перспективи подальших досліджень

Перспективами подальших досліджень є удосконалення митних інструментів та технологій у напрямі забезпечення сталого розвитку.

Список використаних джерел

1. Полунев Ю. В. Технологія економічного прориву: конкурентоспроможність країни та визначення стратегічних орієнтирів. Демографія та соціальна економіка. 2008. № 2. С. 29–41.
2. The World Economic Forum. The Global Competitiveness Report 2019. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf (accessed 15 August 2021).
3. The IMD World Competitiveness Center. The IMD World Competitiveness Yearbook. URL: <https://www.imd.org/centers/world-competitiveness-center/publications/> (accessed 20 September 2021).
4. The European Commission. URL: <https://ec.europa.eu/> (accessed 18 August 2021).
5. Czyżowicz W., Gwardzińska E. Sustainable Development in the Customs Policy and Law. Review of Law, Business and Economics. 2021. Vol. 3. P. 9–28.
6. The World Customs Organization. URL: <http://www.wcoomd.org/> (accessed 20 August 2021).
7. The World Customs Organization. The International Customs Day 2021. URL: <http://www.wcoomd.org/en/about-us/international-customs-day/icd-2021.aspx> (accessed 20 August 2021).
8. The United Nations. Official website of the Global Goals for Sustainable Development. URL: <https://www.globalgoals.org/> (accessed 27 August 2021).
9. The World Customs Organization. Customs' role in achieving Sustainable Development Goals 2018. URL: <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/about-us/wco-in-brief/sdgs2018.pdf?db=web> (accessed 11 August 2021).
10. The European Commission. EU Customs Union – unique in the world. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-customs-union-unique-world_en (accessed 10 August 2021).
11. The World Customs Organization. Customs fostering sustainability for people, prosperity and the planet. URL: http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/about-us/wco-in-brief/sdg-heritage-publication_v6_en.pdf?db=web (accessed 21 August 2021).

References

1. Poluniev Yu. V. (2008). Tekhnolohiia ekonomichnoho proryvu: konkurentospromozhnist krainy ta vyznachennia stratehichnykh orientyryv [Technology of economic breakthrough: competitiveness of the country and definition of strategic landmarks]. *Demohrafiia ta sotsialna ekonomika [Demography and social economy]*, No. 2, P. 29–41 ([in Ukrainian](#)).
2. The World Economic Forum (2019). The Global Competitiveness Report 2019. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf ([in English](#)).
3. The IMD World Competitiveness Center (2021). The IMD World Competitiveness Yearbook. URL: <https://www.imd.org/centers/world-competitiveness-center/publications/> ([in English](#)).
4. The European Commission (2021). URL: <https://ec.europa.eu/> ([in English](#)).
5. Czyżowicz W., Gwardzińska E. (2021). Sustainable Development in the Customs Policy and Law. *Review of Law, Business and Economics*, Vol. 3, P. 9–28 ([in English](#)).
6. The World Customs Organization (2021). URL: <http://www.wcoomd.org/> ([in English](#)).
7. The World Customs Organization (2021). The International Customs Day 2021. URL: <http://www.wcoomd.org/en/about-us/international-customs-day/icd-2021.aspx> ([in English](#)).
8. The United Nations (2021). Official website of the Global Goals for Sustainable Development. URL: <https://www.globalgoals.org/> ([in English](#)).
9. The World Customs Organization (2018). Customs' role in achieving Sustainable Development Goals. URL: <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/about-us/wco-in-brief/sdgs2018.pdf?db=web> ([in English](#)).
10. The European Commission (2021). EU Customs Union – unique in the world. URL: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-customs-union-unique-world_en ([in English](#)).
11. The World Customs Organization (2021). Customs fostering sustainability for people, prosperity and the planet. URL: http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/about-us/wco-in-brief/sdg-heritage-publication_v6_en.pdf?db=web ([in English](#)).

THE ROLE OF THE CUSTOMS SYSTEM IN ENSURING EU COMPETITIVENESS IN CONDITIONS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

© Adamiv M. Ye., Horbal N. I., Kots I. I., 2021

At the present stage, there is a problem of ensuring the sustainable development at all levels. The United Nations has declared 17 Global Goals that must be realized by subjects of mega-, macro-, meso- and microlevels, including customs authorities. In the context of European integration, an important task for Ukraine is to increase competitiveness following the example of successful European states. At the same time, the competitiveness of the country is a multifaceted and multidimensional concept that is influenced by numerous environmental factors. At the present stage, one of the key determinants of the state's competitiveness is its sustainable development. Today, the concept of sustainable development is a new challenge for national customs systems, that's why it is appeared the need to justify their role in achieving the Global Goals to increase the country's competitiveness.

The Sustainable Development Goals exist immanently in the basic functions performed by the customs authorities. After all, the service function of customs bodies is aimed at simplifying customs and trade procedures for law-abiding business in order to intensify international trade as a basis for economic growth. The security and control function of the customs system provides for the protection of the state and its citizens from dangerous and low-quality products that pose a threat to human health and life. The fiscal function of customs authorities is aimed at filling the state budget with customs payments in order to finance the priority areas of the country's development.

Achieving the Global Goals is made possible through the use of a variety of customs documents and tools that need to be improved towards sustainable development. Thus, customs authorities are involved in overcoming poverty and hunger in the world by intensifying global trade flows, which, accordingly, provides additional opportunities for employment and filling the state budget with taxes. In this context, it is a matter of assisting the customs authorities to achieve the 1st, 3rd, 5th, 16th and 17th Sustainable Development Goals. In modern conditions, international trade plays a significant role in shaping a stable economy and the welfare of society. In this context, customs authorities contribute to the 8th, 9th, 10th, 11th, 16th and 17th Global Goals by reducing trade barriers to form inclusive societies. Customs are also involved in protecting the planet and ensuring its stability for future generations, while contributing to the achievement of the 12th, 13th, 14th, 15th, 16th and 17th Global Goals.

Keywords: competitiveness, customs system, customs authorities, functions, sustainable development, Global Goals, European Union, World Customs Organization.

The article is prepared in the framework of the J. Monnet Module "EU competitiveness boosting: circular economy" (610641-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE), which is being realized by the FTC Department of the Lviv Polytechnic National University with the support of the Erasmus+ Programme of the European Union. The European Commission support for the production of this article does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.